

VÄSTERÅS STAD

Stadsledningskontoret

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Mötesinformation

20 september 2024, Kl. 13:00 – 16:00

Kommunstyrelsesalen

Närvarande ledamöter

Tina Sunderman, DHR, ersätter Magnus Johansson som Ordförande

Hawar Asaiesh (V), GSN/NIFF

Umka Zurkhaeva, VIP

Sandra Löfgren, RBU

Roger Haddad (L), UN

Margareta Hallner, FUB

Frånvarande ledamöter

Magnus Johansson (S), Ordförande

John Balci, SRF

David Sundén (C), NF

Ove Löfgren, HRF

Ingmarie Bjurstedt (SD)

Solveig Nilsson (S), FN

Marie Brandstedt (M), NF

Nilla Kuul (KD), KN

Närvarande ersättare

Monica Turner, Autism Asperger

Anna Bärneskär, Neuroförbundet

Åsa Blom, SRF

Eva-Lotta Svensson (C), AN/UN

Frånvarande ersättare

Ann-Sofie Blomberg, FUB/Klippan

Eira Gunnarsson, NRH/RTP

Jonas Larsson (M), TN

Närvarande tjänstepersoner

Helene Karlsson, strateg

Linn Persson, strateg

Maria Lehrberg, strateg

Pernilla Carol, registrator/sekreterare

Frånvarande tjänstepersoner

Helena Hagberg

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Tina Sunderman, förklarar mötet öppnat.

§ 2 Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställs.

§ 3 Justering av minnesanteckningar

Margareta Hallner utses att jämte ordföranden justera minnesanteckningarna.

§ 4 Arbetsmarknadsverksamheten**Bilaga 1**

Åsa Klintberg och Kristina Reuterwall, Individ och familjförvaltningen, Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd, Arbetsrehabilitering

Åsa och Kristina informerar, svarar på frågor och visar bildspel. De redovisar statistik från arbetsförmedlingen bland annat att de flest utannonserade jobben finns under hälso- och sjukvård.

De märker av att arbetsgivaren ställer högre krav på kompetens nu vilket skapar en utmaning då många sökande befinner sig i en utsatt ställning. Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt uppdrag – kommunen är ett frivilligt komplement. Arbetsmarknadsverksamhet har funnits i kommunen sedan 1957 och har idag 102 medarbetare med en blandad yrkesbakgrund. AME får sitt uppdrag från arbetsmarknadsnämnden. Inställningen är att alla människor vill arbeta och kunna stå för sin egen försörjning. Det finns olika arbetsmarknadsinsatser dels arbetsmarknadsanställningar, BEA, kompetenshöjande rehab insats (ej anställning) och feriepraktik. I snitt har cirka 700 ungdomar per säsong feriepraktik. Anundshög och Östraholmen är verksamheter som under sommaren bemannas av ferieungdomarna.

Arbetsmarknadsprocessen, fokus på individ och mål, ta reda på vad varje person behöver. Just nu läggs mycket insatser gällande språket. Suggestopedi är en metod att lära sig språk på ett lustfyllt sätt i lärande form. Ofta med hjälp av musik och sång.

Arbets sätt, parallella aktiviteter, personen kan studera och ha praktik. Den arbets sökande kan få med en arbets konsulent till arbetsplatsen för att få stöd. Man validerar yrkeskunskaper/kompetenser, vad man verkligen har lärt sig.

Jobbcentrum är för personer som är relativt jobb redo. Arbetsrehabilitering – vad klarar personen av, kan personen sitta/stå, hur många timmar per dag klarar hen av?

Samordningsteamet driftas av staden, arbetslivsrehabilitering för de med en arbetsförmåga under 25%. Här är det stort tryck på inflödet, speciellt från Försäkringskassan.

Vi får se en film framtagen för att visa arbetsgivare: Scandic, människor får komma ut i arbetslivet och kan få anställning när de provat på jobbet. Cirka 80% blir kvar på sin arbetsplats. Man har också friskvård och kan besöka gymmet i anslutning till stadshuset, de har ungefär 40 besök per dag. Det finns också övningsföretag, man driver företag på låtsas. Framgångsfaktorer, alla som tar emot praktikanter får gå en handledarutbildning under 1,5 dag. Jobbar i de socialt utsatta områdena med medborgarna. En Enkät lämnas ut till personerna som varit hos AME och de flesta är mycket nöjda med den hjälp de fått.

§ 5 Kort presentation av Maria ny strateg och Linn tillgänglighetsexpert

Maria Lehrberg, strateg hållbarhetsenheten med ansvar för funktionshinderfrågor och Linn Engman Ghshranian, Samordnare av tillgänglighet, certifierad sakkunnig TIL2, TFF

Maria och Linn presenterar sig kort, berättar om sig själva och sina uppdrag.

Maria berättar om en manifestation för alla människors lika värde den 7 oktober och tipsar om en film som gjorts på initiativ från Glada Hudik, Det kunde varit vi med premiär den 11 oktober.

I samband med premiären av biofilmen "Det kunde varit vi" uppmärksammas personer med funktionsnedsättning – personer som vanligtvis inte får ta plats och som historiskt har gömts undan på institutioner.

Det kunde varit vi – en dokumentärfilm om en mörk tid i svensk historia - Glada Hudik-teatern (gladahudikteatern.se)

Initiativet, en nationell manifestation, har initierats av Glada Hudik teatern och pågår under oktober månad i tolv svenska städer. Västerås är en av dem.

Tillsammans med Citysamverkan, Lokala hjälpen, Region Västmanland och Svenska kyrkan är Västerås stad med och anordnar olika evenemang under manifestationen. Syftet är att hålla det kollektiva minnet levande så att vi tillsammans kan skapa en bättre och mer inkluderande framtid för personer med funktionsnedsättning. I Västerås har nio personer från daglig verksamhet fotats och en stor veppa med deras porträtt kommer synas på Kvarteret Igors fasad 7 oktober – 5 november. I samband med att veppan rullas ned inviger vi manifestationen måndagen den 7 oktober kl. 12.00 vid fontänen på Smedjegatan/Torggatan. Alla i KRF kommer få biobiljetter till premiären i Västerås fredagen den 11 oktober, länk till bokning kommer skickas via e-post

§ 6 Information från Conexi och Funktionsrätt Västmanland

Bilaga 2

Magnus Agestav ordförande funktionsrätt Västmanland och Emma Lundgren utvecklingsstrateg på Conexi.

Magnus och Emma informerar, svarar på frågor och visar bildspel. Det är 32 olika föreningar som är medlemmar i Funktionsrätt Västmanland. Funktionsrätt Västmanland har tre verksamhetsområden: Samverkan med kommuner, myndigheter och regionen i Västmanland, medlemsutveckling och projekt. FN har antagit en konvention som kallas Funktionsrättskonventionen, den gäller sedan år 2009 för Sverige.

Ett hållbart arbetsliv, har varit projektägare för ett Socialfondsprojekt som de drivit ihop med bland andra IKEA. Värdegrunden hos IKEA är att alla ska få vara med. Det är en mänsklig rättighet att arbeta. Ansenliga belopp satsas årligen för att personer med funktionsnedsättning som hamnat långt från arbetsmarknaden ska komma ut i arbetslivet. Conexi har inga kontor utan verkar där det behövs. Arbetar med individuellt utformade insatser för att hjälpa individen att komma ut ur utanförskapet och in i arbetslivet eller till studier. Vi får se en film om Christoffer, mikrobiolog som brände ut sig under utbildningen och blev hemmasittare. Han fick vara med i projektet och fick tjänst på IKEA Uppsala. Dagenslösningar räcker inte till. Personer blir kartlagda, utredda och bedömda men får inte

någon åtgärd, resultatet måste tas tillvara. Ett nytt projekt ska startas för att tillvara ta tidigare erfarenheter.

§ 7 Information från Funktionsrätt om samverkansgrupperna

Funktionsrätt informerar

Helene Karlsson informerar från samverkansmöte mellan Funktionsrätt i Västerås och vård- och omsorgsförvaltningen. Tar upp frågan om politikerna vill ha minnesanteckningarna från samverkansmötena och det bestäms att minnesanteckningarna ska skickas ut hädanefter. Alla nämnder är representerade och kan ta med sig till sina nämnder vad rådet diskuterar. Nytt avtal är på gång med kollektivtrafikförvaltningen, gemensamma regler för upphandling av särskild kollektivtrafik. Diskussioner kring att en kollektivtrafik grupp behövs och att de som ska åka med skolskjuts bör få besked i god tid. Kan man åka vanlig VL buss så ska man göra det. Ta med frågan till AU om upphandlingen. Även arbetsmarknadsfrågorna tas med till AU.

Utredning om vilka som sitter på daglig verksamhet som inte skulle behöva den insatsen utan kan ta ett arbete. UAN tar med frågan för att se över vad som kan ändras innan daglig verksamhet. Det diskuteras om vilket stöd man kan få för att komma vidare före daglig verksamhet och även efter daglig verksamhet. En fördel vore att man kan skriva in sig på Arbetsförmedlingen innan skolan slutar, vilket man inte kan nu. För att få extra stöd kan de som kan komma vidare få en förlängning av den dagliga verksamheten vilket ger en trygghet.

Daglig verksamhet ligger idag inom vård- och omsorgsförvaltningen men kanske kunde ligga inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Vi har samverkan i Västerås stad mellan Funktionsrätt i Västerås och vård och omsorgsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen samt Tillgänglighet (träffas inte regelbundet men sammankallas när det finns något aktuellt). Sekreterare skickar ut minnesanteckningar från samverkansmötena till KRF.

§ 8 Information Rapport från nämnderna

Nämnden för personer med funktionsnedsättning – Magnus Johansson

- Tills nästa sommar gör vi ett arbete för att det ska finnas sommaraktiviteter för målgrupperna och i synnerhet under de veckor som daglig verksamhet har sommaruppehåll.

- Den här veckan på onsdag har vi nämnd och då kommer vi sannolikt besluta att dubblera tidsgränserna för lämnade insatser. Hänsyn kommer tas för att det inte ska uppstå inlåsnings effekter för exempelvis unga människor.

- vi genomför insatser för att arbeta närmare funktionsrörelsen i brukarundersökningarna. Detta ska vi bland annat få en dragning kring på vår temaeftermiddag den här onsdagen. Hoppas det här passar för dig också Marie

Utbildningsnämnden – Roger Haddad

Inget aktuellt som behandlats som berör målgruppen för KRF. Däremot är det mycket fokus på övergången mellan grundskolan och gymnasieskolan samt funktionen Arenan som har att hantera årligen mellan 200 - 300 elever som inte är behöriga till gymnasiet nationella program. För många av dessa kan det behövas omfattande stödinsatser och rikta in de mot olika introduktionsprogram om de har förutsättningar att klara utbildningen återstår att se. Den andra frågan är ekonomin då det fortfarande råder obalanser inom gymnasieskolan främst Hahrska gymnasiet.

Förskolenämnden – Solveig Nilsson

En väldigt kort redogörelse från Förskolenämnden är att vi just nu arbetar intensivt med befolkningsprognosen som anger att vi har mycket färre barn i våra verksamheter. Barnafödandet är väldigt lågt i hela Sverige just nu och det innebär att många kommuner, liksom Västerås har många lediga platser i förskolan. Det innebär att vi behöver titta genom vilka lokaler som vi ev måste avyttra eller ställa om till annan verksamhet inom kommunen. Det innebär också att vi tittar genom personalbemanningen. Både de kommunala och fristående förskolorna märker av färre barn som söker till förskolan nu.

Grundskolenämnden – Hawar Asaiesh

På nämnden i oktober kommer nämnden få information om uppdraget att utreda förutsättningar och konsekvenser av att starta en resursskola i kommunal regi. På nämnden i augusti fick vi en återrapport om förberedande förskoleklass. Återrapporten visar främst på att både elever och vårdnadshavare är nöjda. Västerås är en få kommuner i landet som har förberedande förskoleklass. Funktionsrätt Västerås har tillsammans med BUF (Barn- och utbildningsförvaltningen) en pågående dialog om skolskjutsar som inte alltid fungerar som de borde. Samtal pågår med KTF (regionen) för att BUF ska få rapporter om avvikelser och vad man gjort för att förhindra framtida avvikelser. Det är även planerat att KTF kommer till nämnden i november så att vi från nämnden också kan ställa frågor. Under våren 2023 fattade vi beslut om att skjuta till medel för att börja NPF-säkra våra skolor. Nämnden fick under en utbildningsdag förra veckan ta del av några bilder från olika skolor som använt pengar till att köpa in bland annat möbler. Vid ett senare tillfälle ska vi i nämnden också få lära oss mer om just NPF-säkring av skolan. En del av att NPF-säkra skolan är också att höja kompetensen hos all personal på skolan. Där är det skolor som också påbörjat eller fortsatt utveckla sådant arbete.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande – Hawar Asaiesh

På Rocklunda kommer det komma en konstgräsplan för Five -a- Side fotboll (fotboll för personer med synnedsättning). IFK Västerås har sökt pengar via allmänna arvsfonden och

fått medel beviljat för det. De tider som planen inte är bokad för Five – a – Side kommer den att kunna användas till spontanfotboll eller annan träning.

Här nedan kommer ett par punkter till om vad som är på gång eller nyligen genomförts.

- Belysningen i motionsspåren ger bättre konturer och även bättre ljus för de med synnedsättning
- Skyltning i Rocklunda och Björnön anpassat för de med kognitiv funktionsnedsättning – färgskyltningen är kompletterat med siffror för de som lätt glömmer vilken färg de följer
- Idrottsytan på Wennströmska, idrott hela livet och för alla. Det kommer finnas anpassade träningsmöjligheter. Invigning av de nya ytorna sker 29 september kl. 15.00 – 17.00.
- Den 13 november i Castellum Arena är det prova på idrott mot hedersrelaterat våld för anpassad grundskola.
- Familjecentrum kompetensutvecklar all personal i NPF.
- Med hjälp av MFOF (myndigheten för förfamiljerätt och föräldrastöd) pengar har vi kunnat stötta Vuxenskolan i samverkan med FUB kring att utveckla en mötesplats till föräldrar som har barn med funktionsnedsättning i alla åldrar. Med familjecafé, föreläsningar och samtalsgrupper med olika teman.
- Inom fritid och förebyggande har det också påbörjats ett samarbete med MDU kring personer med intellektuell funktionsnedsättnings delaktighet i demokratiska frågor. Det är ett forskningsinitiativ som Förebyggarcentrum har fått möjlighet att vara delaktig i. Nedan kommer en lite mer beskrivande text om det.
- Genom vårt initiativ "Att hålla en demokratisk vardagspraktik" med samhällskontraktet har MDU anställt en post-doc för att arbeta med ett projekt kopplat till barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning. Projektet är påbörjat och är just nu i en fas av tidig datainsamling och litteraturanalys. Projektet är en del av ett samarbete mellan MDU och Uppsala universitet. Här är lite info:
- Mälardalens universitet tillsammans med Samhällskontraktet påbörjar forskning om unga med intellektuell funktionsnedsättnings möjlighet att delta och påverka i demokratin, i samarbete med Förebyggarcentrum. Projektet handlar om att upptäcka hinder och möjligheter för ökad demokratisk delaktighet med ett särskilt fokus på utvecklingen av "demokratiska färdigheter". Projektet förväntas bidra med ny kunskap om hur unga med intellektuell funktionsnedsättning kan ges stöd för att kunna delta i formandet av sina sammanhang och hur deras förmåga till självständigt beslutsfattande kan stärkas. Forskningsprojektet genomförs i nära samarbete med Förebyggarcentrum utifrån vårt uppdrag kring arbete med funktionsrätt, demokrati och ungas inflytande.

Arbetsmarknadsnämnden – Eva-Lotta Svensson

Inget nytt att informera om.

Utbildningsnämnden - Eva-Lotta Svensson

Lidmanska har nu flyttat in i sina nya lokaler. Den återkoppling jag har fått är att de är nöjda även om en del arbete med att få allt på plats återstod när terminen började.

Rådet ställer frågor till politikerna utifrån vad de har rapporterat. Inga ytterligare frågor.

§ 9 Övriga frågor

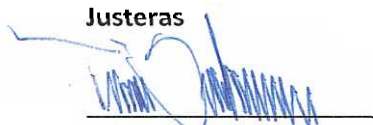
Inga övriga frågor.

Sammanträden och arbetsutskott 2024

Torsdag 28 november – 13:00 – 16:00

Pernilla Carol
Sekreterare

Tina Sunderman
Ordförande

Margareta Hallner
Justerare

VÄSTERÅS STAD

Arbetsmarknad

1

Arbetsmarknadsläget

- Västmanland augusti 2024

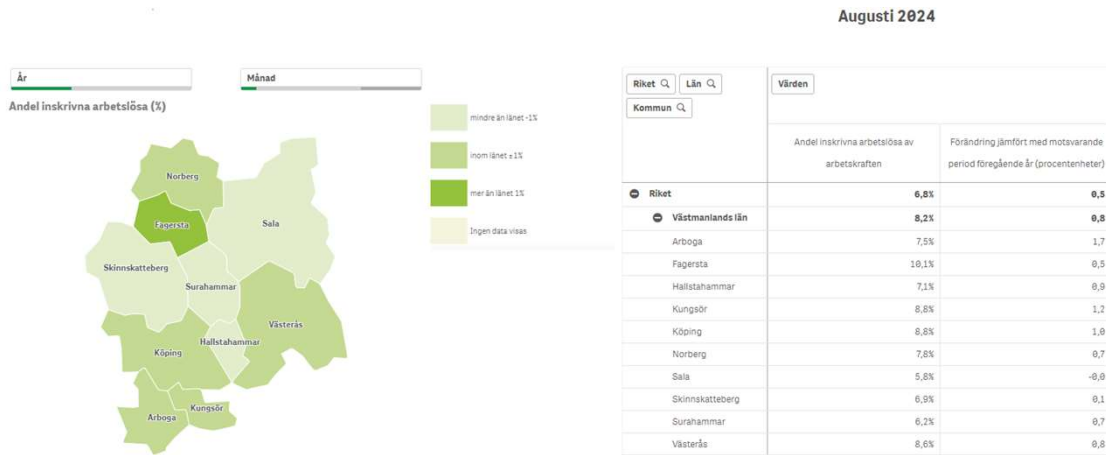

 ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

2

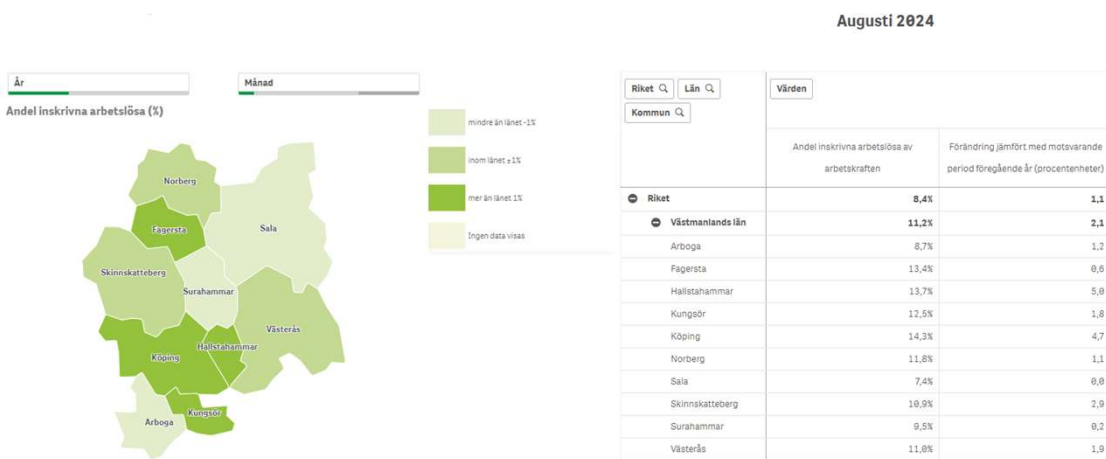

Arbetslöshet totalt

3

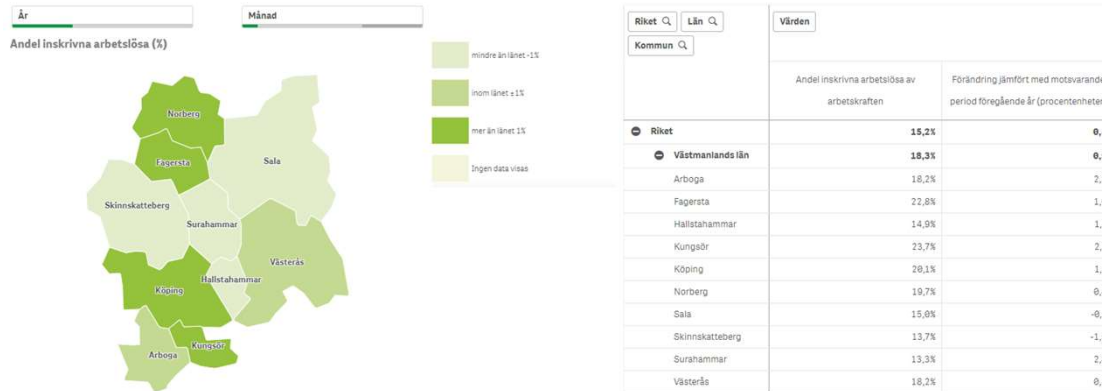
Arbetslöshet ungdomar

4

Arbetslöshet utrikesfödda

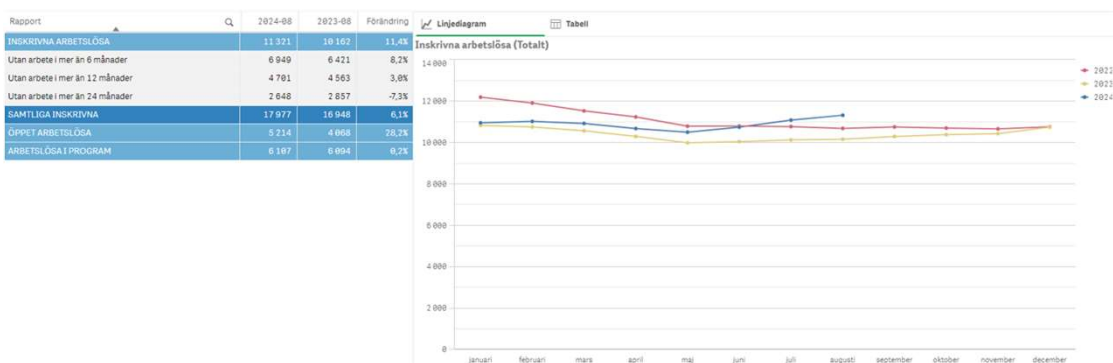
Augusti 2024

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

5

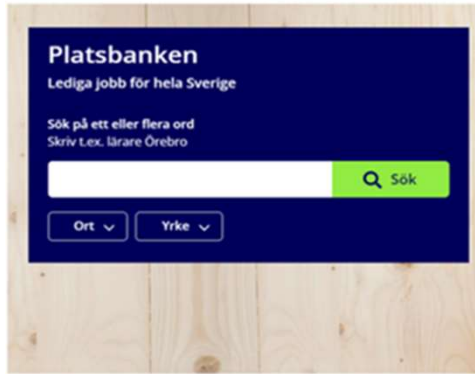
Inskrivna arbetslösa totalt i Västmanland

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

6

Flest annonser just nu i Västmanland

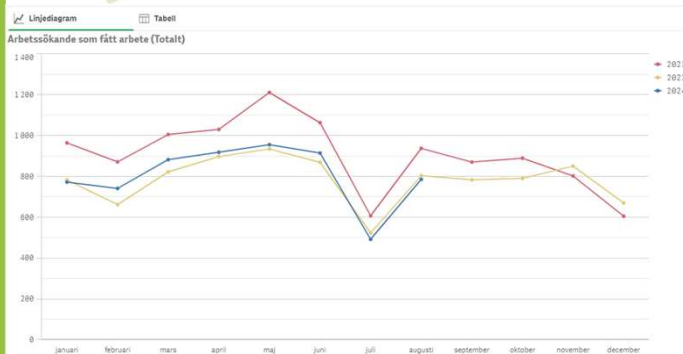
Topp 10 nya jobb per Yrk...		Topp 10 lediga jobb per Y...	
Topp 10 nya jobb för valda perioder per Yrkesområde			
Yrkesområde		Antal nya lediga jobb	
Totalvärdet		2 252	
Hälsa- och sjukvård		363	
Försäljning, inköp, marknadsföring		302	
Sanering och renhållning		226	
Transport		170	
Industriell tillverkning		154	
Socialt arbete		135	
Tekniskt arbete		128	
Installation, drift, underhåll		121	
Pedagogiskt arbete		113	
Övriga		540	

7

Arbetssökande som fått arbete under augusti

- Västmanland = 785
- Norberg = 13
- Fagersta = 36
- Sala = 52
- Skinnskatteberg = 10
- Surahammar = 26
- Hallstahammar = 40
- Västerås = 474
- Köping = 65
- Kungsör = 25
- Arboga = 44

8

Utmaningar på arbetsmarknaden

9

Matchning - Utmaningar

- Digitalisering (Arbetsförmedlingen, företag och samhället)
- Arbetsgivare har högre krav på kompetens

Detta skapar en utmaning då många sökande befinner sig i en utsatt ställning:

- Saknar gymnasieexamen
- Funktionshinder
- Utomeuropeiskt född
- Ålder 50-65

Källa: Arbetsförmedlingen

VÄSTERÅS STAD

10

Arbetsmarknadsenheterna

Arbetsmarknadspolitiken

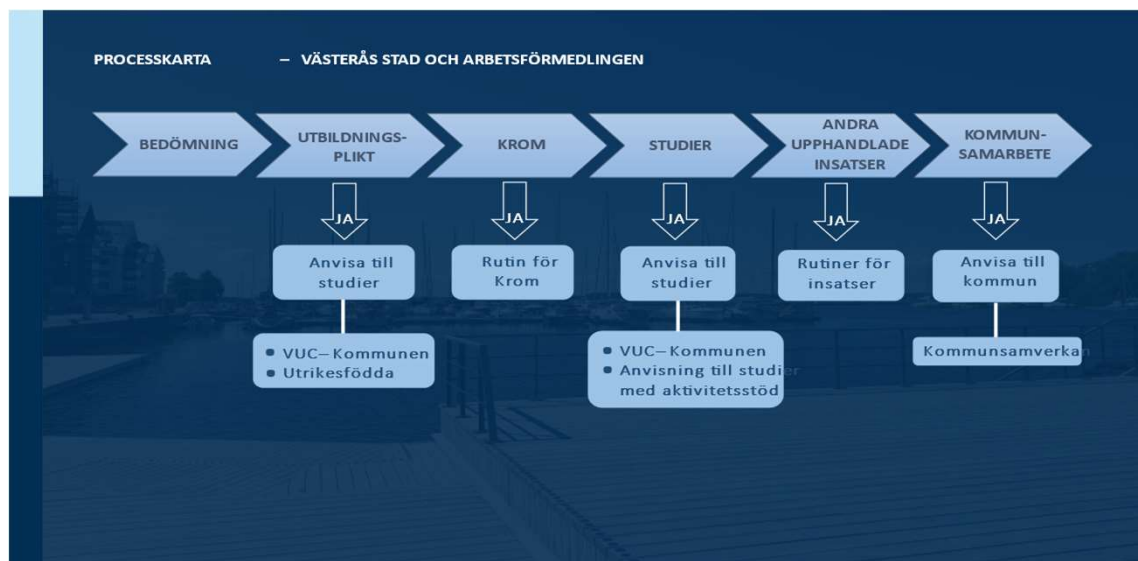
Ett statligt uppdrag – kommunen ett frivilligt komplement

- Arbetsförmedlingens insatser går först
- Kommunen sist i Af:s kedja av insatser
- AF har många kompletterande aktörer
- Även ekonomiskt bistånd måste kolla med AF

VÄSTERÅS STAD

11

VÄSTERÅS STAD

12

VÄSTERÅS STAD

Arbetsmarknadsenheterna

13

HISTORIA OCH FRAMTID

14

ARBETSMARKNADSENHETEN - AME

ARBETSMARKNADSVVERKSAMHETEN - AME

Det här är vi!

102

ANSTÄLLDA – inom AME

YRKESROLLER

- Konsulenter
- Arbetsledare
- Friskvårdspersonal
- Budget/Skuldrådgivare
- Administratörer
- Chefer
- Beteendevetare
- Arbetsterapeut
- Socionomer
- Personalare
- Folkhälsovetare
- Pedagoger
- Fackmän inom bygg, svets, natur, textil, fordon, kök/bageri etc.

VÄSTERÅS STAD

15

ARBETSMARKNAD

ARBETSMARKNAD

Västerås stads inställning

INSTÄLLNING

- Västerås stads inställning är att alla människor vill arbeta och försörja sig själva
- Insatsen ska vara den bästa vägen till egen långsiktig försörjning
- Alla insatser ska vara jobbinriktade och förbättra chansen att få och behålla ett arbete
- Möjliggöra utbildning upp till gymnasienivå
- Verksamheten ska vara anpassad till deltagarnas förutsättning och arbetsmarknadens behov

VÄSTERÅS STAD

16

ARBETSMARKNADSVERSAMHETEN - AME

ARBETSMARKNADSENHETEN - AME

- **AME ÄR EN KOMMUNAL ARBETSMARKNADSVERSAMHET**
Det huvudsakliga uppdraget kommer från Arbetsmarknadsnämnden
- **VÅR MÅLGRUPP**
arbetssökande Västeråsare 16 – 66 år
- **VÅRA ARBETSSÖKANDE**
kommer främst via Arbetsförmedlingen eller Ekonomiskt bistånd
- **Västerås stad (AME, EB, VUC, Arenan) och Arbetsförmedlingen har en lokal överenskommelse om samverkan kring arbetssökande i Västerås**

VÄSTERÅS STAD

17

ARBETSMARKNADSVERSAMHETEN - AME

ARBETSMARKNADSVERSAMHETEN - AME

ARBETSMARKNADSINSATS

- Arbetsmarknadsanställningar (BEA)
- Kompetenshöjande, rehabinsats (ej anställning)
- Feriepraktik

ANTAL ARBETSSÖKANDE

- 900 personer i våra verksamheter och i snitt 2 000 per år

FERIEPRAKTIK har i snitt 700 ungdomar per säsong

BUDGET OCH SKULDRÅDGIVNING – har i snitt 600-700 pågående ärenden

BUDGET

- Arbetsmarknadsnämnden, AMN.
Vi får även statsbidrag och projektmedel kopplat till specifika uppdrag

VÄSTERÅS STAD

18

ARBETSMARKNAD

ARBETSMARKNAD
Västerås stad fakta 2024

Arbetsmarknadsanställningar (BEA)

- Velfärdsjobb 90 platser
- Introduktionsanställningar
- OSA 65 platser
- Trygghetsanställda 40 platser
- Rekryteringsplatser (ung)
- Spira
- C2C

Placerar i kommunens förvaltningar

Platser på våra praktiska arbetsplatser 330 platser (heltid)

VÄSTERÅS STAD

19

ARBETSMARKNADSPROCESSEN

KULTUR: Lojala mot processen, Fokus på individ och mål, Innovativt, Nyttänkande, Värdegrund, Vill samverka.

VÄSTERÅS STAD

20

Arbetsmarknadsenheterna

Vårt arbetssätt:

- Lösningfokuserat förhållningssätt
- Parallella aktiviteter enligt BIP
- Grundläggande arbetsmarknadskunskap
- Arbetsträning/praktik
  - AME arbetsplatser
  - Kommunens förvaltningar
  - Privata näringslivet
- Supported employment
- Supported education
- ACT (samtalsmodell för acceptans och förändring)
- Suggestopedi (metod för språkinlärning)
- Jobbspår/validering av yrkeskunskaper (OCN)

VÄSTERÅS STAD

21

Arbetsmarknadsenheterna

Vårt arbetssätt:

- Parallella aktiviteter
- Lösningfokuserat förhållningssätt
- Grundläggande arbetsmarknadskunskap
- Företagscoacher
- AME arbetsplatser
- Supported employment
- Supported education
- ACT (samtalsmodell för acceptans och förändring)
- Suggestopedi (metod för språkinlärning)
- Validering av yrkeskunskaper (OCN)

VÄSTERÅS STAD

22

ORGANISATION- ARBETSMARKNAD

VÄSTERÅS STAD

23

JOBBCENTRUM

★ **JOBBCENTRUM**
 ENHETSCHEF CHRISTINA REUTERWALL

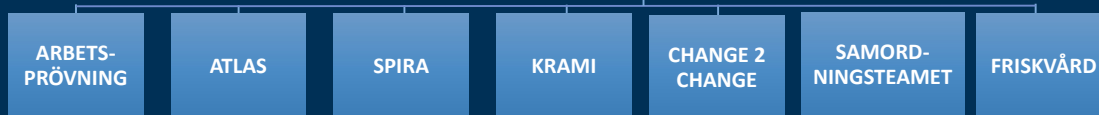
VÄSTERÅS STAD

24

ARBETSREHABILITERING

★ ARBETSREHABILITERING
ENHETSCHEF ÅSA KLINTBERG

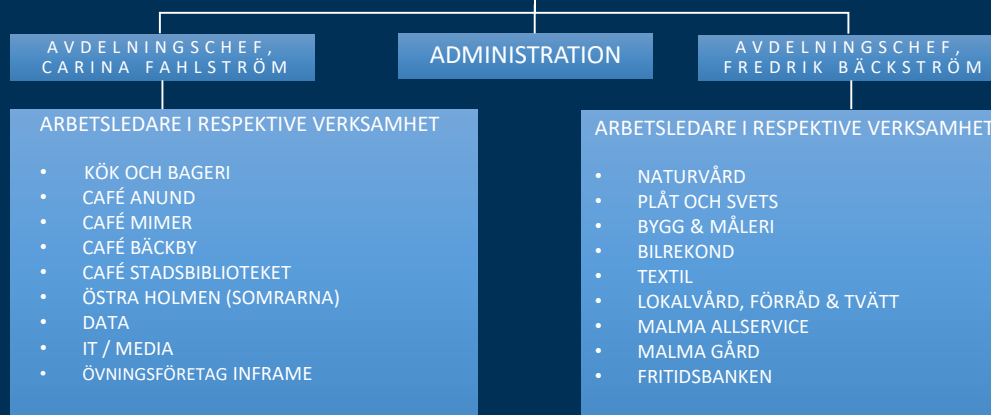
VÄSTERÅS STAD

25

UTVECKLINGSCENTRUM

★ UTVECKLINGSCENTRUM
ENHETSCHEF ULRIKA HOLMER

VÄSTERÅS STAD

26

27

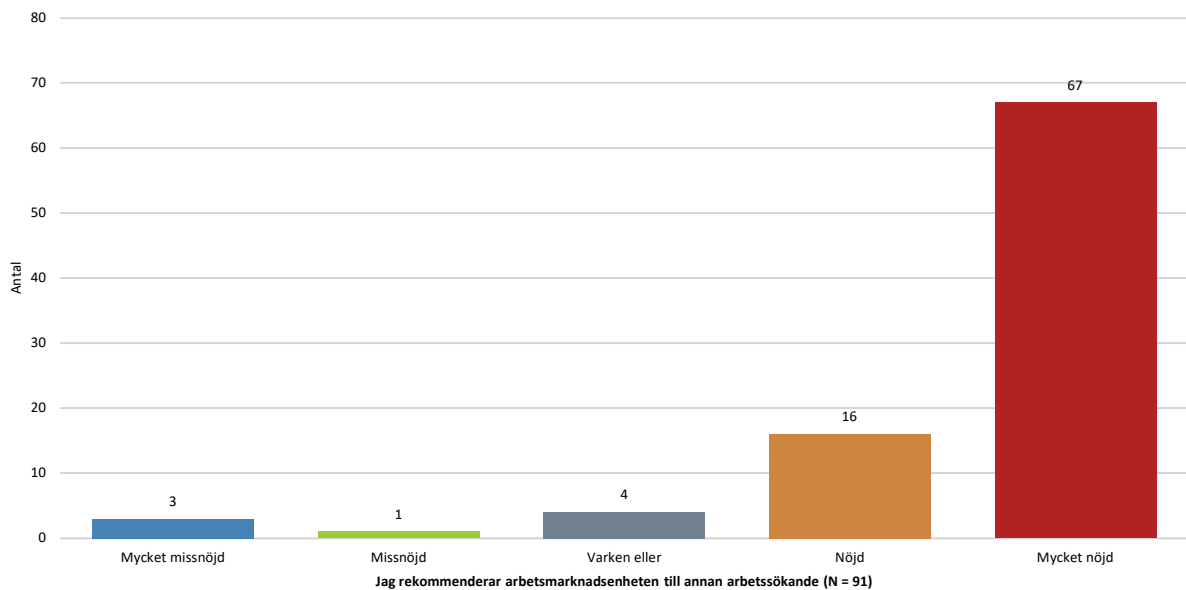
Avslutningskät

28

Avslutningsenkät-AME 2023

11. Jag rekommenderar arbetsmarknadsenheten till annan arbetssökande

29

Berätta i så fall varför du rekommenderar AME

På grund av att du får lära dig massa nya saker och får se hur allt fungerar i arbetslivet

Man får grundläggande information om är bra att veta inför att ha en anställning och man får så bra stöttning hela vägen! Man behöver aldrig gå med en fråga obesvarad 😊 Jättetrevliga coacher som gör det hela möjligt! Tack för den möjligheten SPIRA<3

Jag fick jobb, mycket hjälp, snälla konsulenter

Jag fick arbete

Jag fick jättebra hjälp med CV, personligt brev, arbetsmarknadskunskap, föreläsningar, datasalen. Min konsulent är väldigt hjälpsam, motiverat och berättat om validering som jag nu kommer göra som måltidsbiträde. Jag fick hjälp i kontakt med AF.

VÄSTERÅS STAD

30

Berätta i så fall varför du rekommenderar AME

För att man får den hjälp man strävar efter och sedan har man alltid ett trevligt bemötande

Mer skattepengar eftersom det är här dom behövs. Samhället blir bara svårare och svårare och många faller utanför i misär så fler sådana här möjligheter som sätter folk i arbete på Riktigt. Ta bort samtliga bidrag till "rusta och matcha" te.x och lägg dessa här istället!

Man fick bra stöttning

För en bra nystart i livet och tillmötesgående konsulenter.

All personal bryr sig och man känner sig välkommen!

Jag vill att många arbets sökande ska hitta nytt jobb hos arbetsmarknadsenheten.

De som är långtidsarbetslösa behöver det stöd som jag har fått här.

31

Arbetsmarknadsenheterna - AME

Framgångsfaktorer

1. Samverkan inom förvaltningen, med Arbetsförmedlingen, vuxenutbildning, KAA, stadens förvaltningar och privata näringslivet
2. Kartläggningfunktion i samverkan
3. Bred kompetens och jobbar med hela människan
4. Arbetsträningsplatser/jobbspår/företagscoacher
5. Friskvården
6. Flexibla och innovativa, individanpassade
7. Ingen myndighet
8. Deltar i olika nätverk på olika nivåer med andra kommuner och SKR i arbetsmarknadsfrågor.
9. Relationsskapande
10. Ekonomi i balans

32

Arbetsmarknadsenheterna - AME

Övrigt

- 1.Handledarutbildning till praktikmottagare
2. Jobbar i de socialt utsatta områdena med medborgarna

VÄSTERÅS STAD

33

VÄSTERÅS STAD

TACK!

34

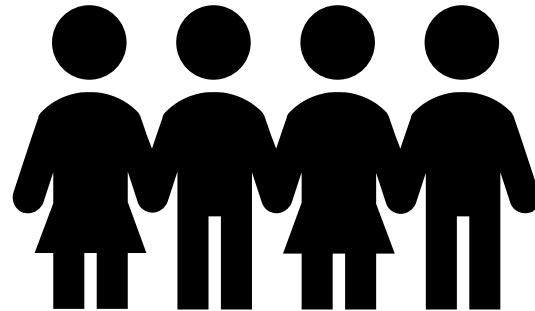

Funktionsrätt Västmanland

20 sep 2024

KRF

32 föreningar är med i Funktionsrätt Västmanland

Funktionsrätt
Västmanland

Agenda

- 1. Inledning/Presentation
- 2. Funktionsrättskonventionen
- 3. Arbetsmarknadsläget
- 4. Projektet Ett hållbart arbetsliv
- 5. Modellen
- 6. Slutsatser/erfarenheter

32 medlemmar

Afasiföreningen i Västmanland
Arosigubben/Prostatacancerföreningen
Astma och allergiförbundet Mellansverige
Autism Västmanland
Bröstcancerföreningen Misteln i Västmanland (BCF)
Celiakiföreningen i Västmanland (CFV)
DHB Mellersta Sverige
DHR Västmanlands läns distrikt
Diabetesföreningen i Västmanland
Dyslexiförbundet i Västmanland
FBIS, Mälardalens regionförening inom Förbundet Blödarsjuka i Sverige
Glaukomföreningen Västmanland
Gyncancerföreningen Mariarosen (GCF)
Hjärt & Lungsjukas länsförening i Västmanland (HLLF)
Hörselskadades riksförbunds distrikt Västmanland, HRF
ILCO, Länsfören. för Tarm- uro- & stomiförbundet i Västmanland
Mag- och Tarmföreningen Västmanland
MHCF, Mun & Halscancerföreningen Västmanland
Neuroförbundet Västmanland
Njurföreningen Norra Mälardalen, NjNM
Obesitas Västmanland
Osteoporosföreningen i Västmanland
Parkinson Västmanland
Personskadeförbundet, RTP
PIO, Primär immunbrist organisationen Örebro-Västmanland
RBU, Föreningen för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar i Västmanland
Reumatikerdistriktet i Västmanland
RME Västmanland
Strokeföreningen Västmanland
tf, Tandhälsöförbundet Västmanland
VIP, Västmanlands Intresseförening för Psykotiskt sjuka
Västmanlands Parasportförbund

Funktionsrätt Västmanland

Vi har tre verksamhetsområden

1. Samverkan med kommuner, myndigheter, regionen i Västmanland främst kring bemötande, tillgänglighet. Mänskliga rättigheter
2. Medlemsutveckling
3. Projekt (ex arbetsmarknad)

Bra Samverkan – Win Win

Vi vill samverka brett i Västmanland verksamhet i frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

Samverkan i beredningstadiet, inte information om redan fattade beslut.

Strävar efter högsta formen av samverkan; partnerskap.

Det finns en Europeisk kod för samverkan som gäller för Europarådets länder, inkl Sverige

[Europeisk kod för samverkan med idéburna organisationer](#)

Funktionsrätt
Västmanland

Europeisk kod
för idéburna
organisationers
medverkan i
beslutsprocessen

ANTAGEN AV INGO-KONFERENSEN
VID MÖTET DEN 1 OKTOBER 2009

EUROPARÅDETS INGO-KONFERENS
CONF/PLEI(2009)CODE1

2. FN-konventionen för personer med funktionsnedsättning

FN har i likhet med ex Barnkonventionen antagit en konvention för personer med funktionsnedsättning, en konvention vi numer kallar Funktionsrättkonventionen.

Funktionsrätt
Västmanland

Funktionsrätt Västmanland 36 föreningar i samverkan

Konventionen gäller sedan 2009 för Sverige

Sverige medverkade mycket aktivt i FN:s arbete med att förhandla fram konventionen, och som en följd av riksdagens godkännande beslöt regeringen den 4 december 2008 att Sverige skulle tillträda konventionen.

Sverige anslöt sig också till det frivilliga protokollet om enskild klagorätt. Från den 14 januari 2009 gäller konventionen för Sveriges del. [Konventionen](#)

[Funktionsrättsguiden](#)

Funktionsrätt Västmanland 36 föreningar i samverkan

Något mer om konventionen

Rättigheter som fanns när konventionen undertecknades får inte försämrats om det inte råder en ekonomisk krissituation

Artikel 4 Lyfter fram att samverkan SKA ske med organisationerna för personer med funktionsnedsättning

Artikel 9 Tillgänglighet

Artikel 19 Rätten till självständighet och deltagande

Artikel 20 Personlig rörlighet

Något mer om konventionen

Artikel 24 Utbildning

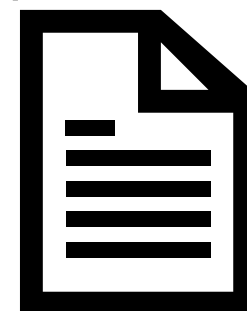
Artikel 25 Hälsa

Artikel 26 Habilitering och Rehabilitering

Artikel 27 Arbete

Artikel 28 Tillfredsställande levnadsstandard och social trygghet

Artikel 30 Kultur fritid mm

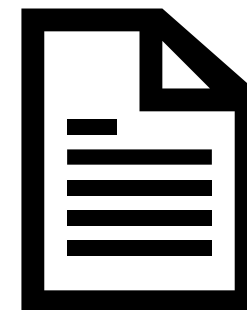
Urval ur Artikel 27 Arbete och Sysselsättning

a) förbjuda diskriminering på grund av funktionsnedsättning med avseende på alla frågor som gäller alla former av yrkesverksamhet, innefattande rekryteringsvillkor, anställning och sysselsättning, bibehållande av anställning, befordran samt säkra och hälsosamma arbetsförhållanden,

d) göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att få faktisk tillgång till arbets- och **yrkesvägledning, arbetsförmedling, yrkesutbildning och vidareutbildning**, som är allmänt tillgängliga,

e) främja möjligheter till anställning och befordran för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden och hjälp med att finna, erhålla, bibehålla och återgå till en anställning,

f) främja möjligheterna till egenföretagande, företagande, utveckling av kooperativ samt till att starta eget företag,

Urval ur Artikel 27 Arbete och Sysselsättning

g) anställa personer med funktionsnedsättning i den offentliga sektorn,

h) främja anställning av personer med funktionsnedsättning inom den privata sektorn genom ändamålsenliga riktlinjer och åtgärder, vilka kan omfatta program för positiv särbehandling, stimulansåtgärder och andra åtgärder,

i) säkerställa att skälig anpassning på arbetsplatsen erbjuds personer med funktionsnedsättning,

j) främja att personer med funktionsnedsättning tillägnar sig **arbetserfarenhet** på den öppna arbetsmarknaden, samt

3. Arbetsmarknadsläget

Global arbetsmarknad -rörlighet

Sysselsättning för personer med funktionsnedsättning positiv trend jfr med EU

LÅGKONJUKTUR

ÖKAD ARBETSLÖSHET

REGIONALA SKILLNADER

RÄTT KOMPETENS

SCB 2023 rapport om funktionsnedsättning 2022 44% sysselsättning jfr 81%

1/3 med funktionsnedsättning upplever diskriminering outnyttjad resurs i samhället

4. Ett hållbart arbetsliv

Vi har varit projektägare för ett Socialfondsprojekt som vi drivit ihop med bla IKEA.

Skillnad mot nästan alla andra lösningar

Finns en grupp som alltid står längst bak i arbetssökandekön i alla konjunkturer

Samhällets stöd till dessa är ofta bristfälligt och bidrar till utslagning

Utanförskapets pris (Ingvar Nilsson)

Vi vill fortsätta att driva sådana här projekt tills samhället kan erbjuda adekvat effektivt stöd sitt "sociala basutbud"

Presentation av ESF-
projektet
”Ett hållbart Arbetsliv”

Ett arbetslivsförberedande projekt i
samarbete med IKEA och Conexi

Ett **hållbart** arbetsliv

-arbetslivsförberedande projekt.

Medfinansierat av Europeiska unionen och Europeiska sociala fonden.

Funktionsrätt
Västmanland

Ett hållbart arbetsliv - fortsättning

- Projektägare: Funktionsrätt Västmanland
- Finansiärer:
  - Europeiska Socialfonden
  - IKEA
  - Conexi
- Utvärderare
  - Apel AB

Projektets Bakgrund

- Det finns en bred politisk vilja att bryta utanförskapet
- Ansenliga belopp satsas årligen för att personer med funktionsnedsättning som hamnat långt från arbetsmarknaden ska komma ut i arbetslivet
- Enligt en SCB undersökning från 2020 har drygt 6% av befolkningen mycket eller delvis nedsatt arbetsförmåga. [AKU 2020](#). Enligt samma undersökning så är sysselsättningsgraden för personer med nedsatt arbetsförmåga 52% jämfört med övriga befolkningens 77%. De ej sysselsatta är antingen arbetslösa eller anses inte ingå i arbetskraften.

Rätten till arbete och mänskliga rättigheter

Rätten till arbete är en mänsklig rättighet som kommer till uttryck bland annat i

Funktionsrättskonventionen (artikel 27) som gäller för Sverige men även

artikel 23 i FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna,

i artikel 6 i konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, och i Europeiska sociala stadgan artikel 1.

I portalparagrafen till Regeringsformen §2 uttrycks att det allmänna särskilt ska trygga rätten till arbete och verka för alla människors delaktighet i samhället.

5. "Modellen" – vad är det vi gör?

Meningsfulla och effektiva insatser för individer med behov av särskilt stöd

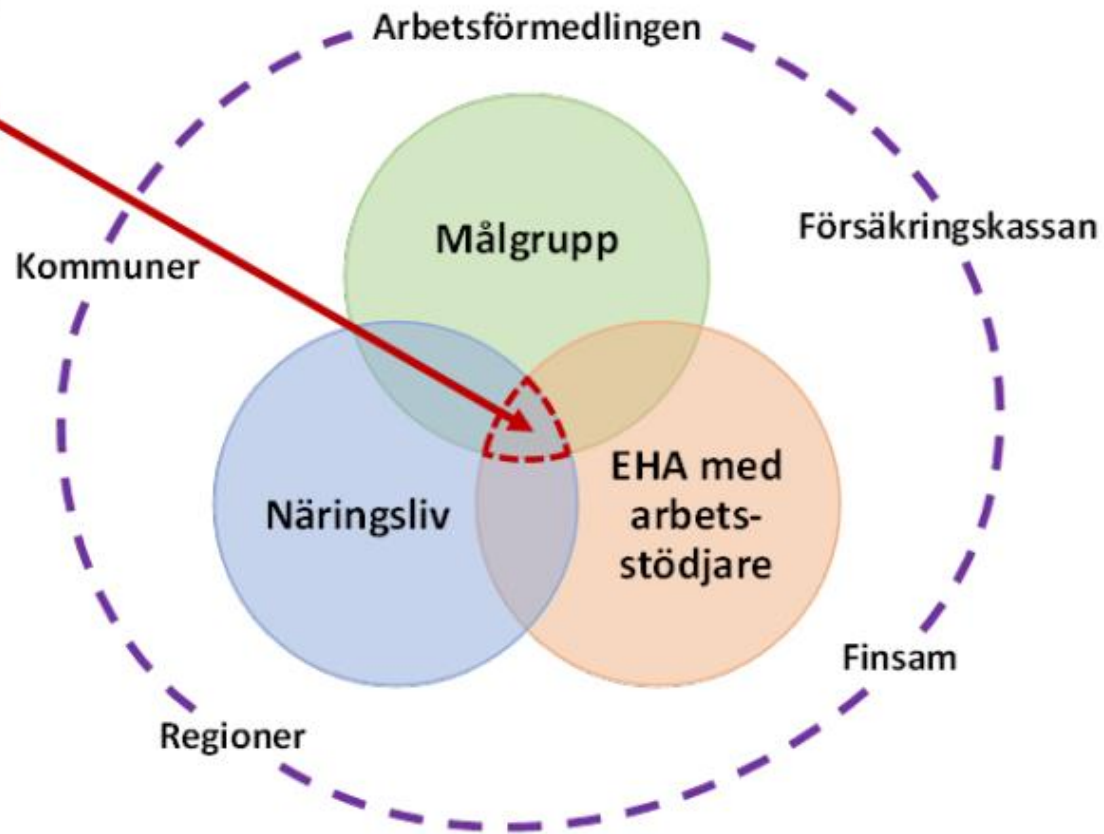
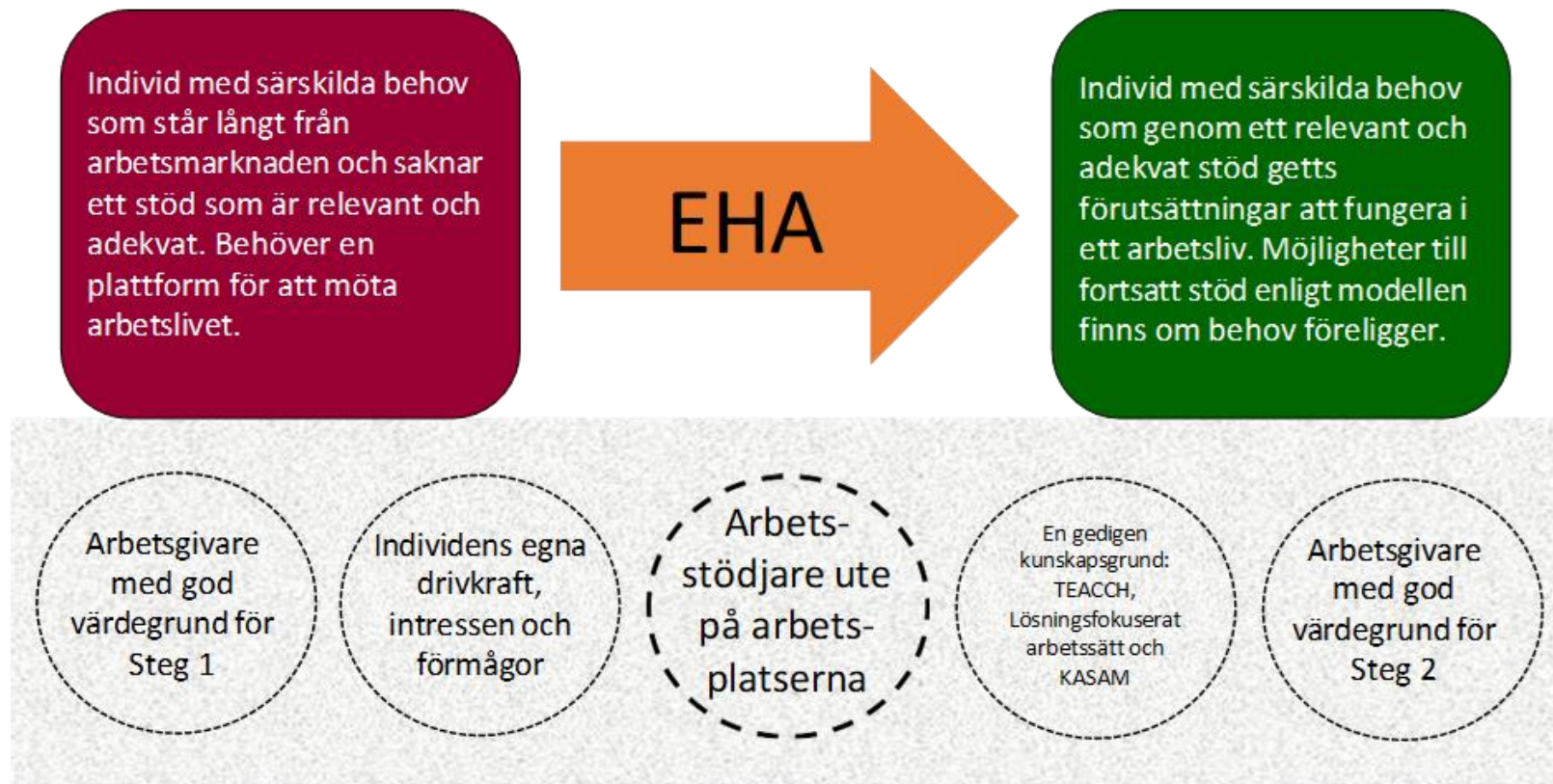

Bild framtagen av APEL AB

Modellen -fortsättning

EHA: Tre parter som möts i en modell i två steg

6. Slutsatser/
erfarenheter

- Stödet för personer med kognitiva funktionsnedsättningar med stor inverkan på arbetsförmågan har så snäva ramar för insats att många faller emellan "stolarna". De som trots allt får ta del av insatser uttrycker ofta att rätt kompetens och anpassning saknas utifrån personens behov.
- Stödet till dessa grupper bygger alltför ofta på för målgruppen alltför stora krav på interaktion med myndigheter. Det handlar ofta om kortsiktiga placeringar i ex projekt under begränsad tid, där man "rullas runt" mellan olika insatser.
- SIUS-verksamheten är ett viktigt inslag, men utöver att den sällan erbjuds så har den stora begränsningar i att den inte hjälper personen och arbetsgivaren på plats på arbetsplatsen.
- Stödet - om det ges - erbjuds bara personen och inte arbetsgivaren där personen ska arbeta. Detta är en starkt återhållande faktor för att fler arbetsgivare erbjuder personer långt från arbetsmarknaden anställning eller praktik.

Vad kostar utanförskapet samhället utöver det mänskliga lidandet?

Enligt nationalekonomer som Ingvar Nilsson mfl innebär utanförskap kostnader för samhället på tre sätt

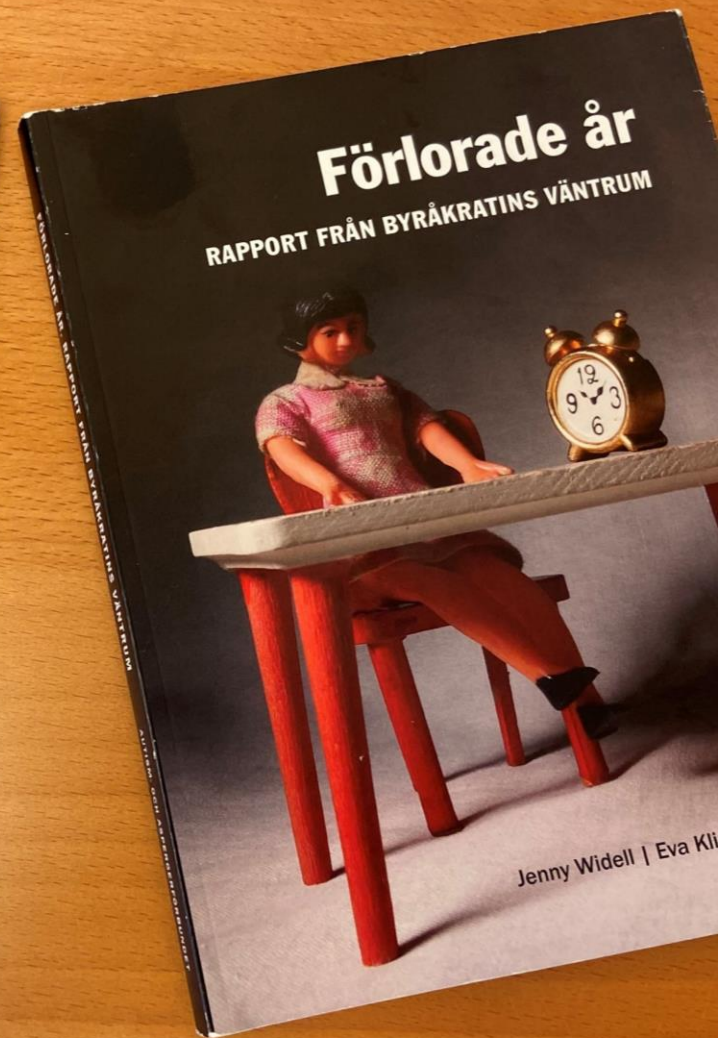
- Lägre/ uteblivna skatteintäkter
  - Kostnader för kompensatoriskt stöd (bidrag)
- Samt
- kostnader för andra samhällsinsatser rörande psykvård, missbruksvård, socialtjänst, kriminalitet osv

För en hel del går det hyfsat tros utanförskap andra kostar stora belopp

I genomsnitt kostar lågt räknat - ett 40 årigt utanförskap från 25 års ålder samhället

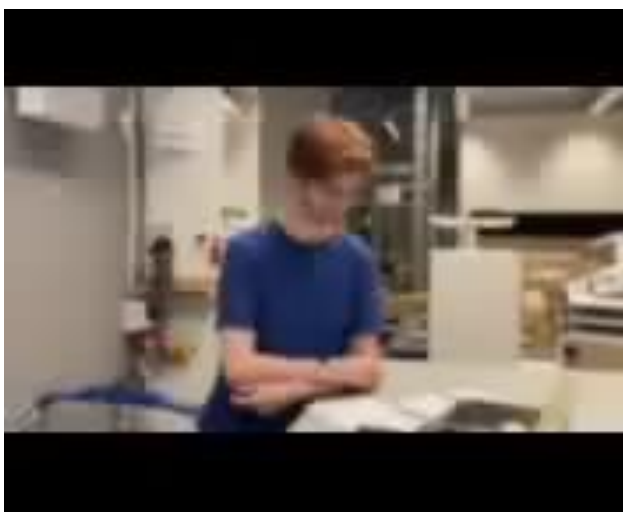
12 miljoner kronor!!!

- Den verklighet vi möter för våra målgrupper är att de antingen hamnat i [byråkratis väntrum](#) eller än värre; hindrats inträde i väntrummet/ slängts ut av myndigheter och regelverk.
- Mycket mer kan göras bland annat [universellt utformade arbetsplatser](#) för att minska trösklar för att komma in i arbetslivet. Men vem finansierar en sådan allmän anpassning?
- Men för en stor grupp med bla kognitiva funktionsnedsättningar, "hjärntrötta" behövs även finansiering för individuellt utformade uthålliga insatser

- 16 personer har via projektet kommit ur utanförskapet och in i arbetslivet eller till studier. Eftersom vår målgrupp är särskilt skör finns kanske större osäkerhet om de orkar fullfölja under 40 år varför vi räknar av 75% på Ingvar Nilssons schablon i inbesparande kostnader.
- Trots det beräknas 14 satsade miljoner under 3,5 år ge samhällsbesparingar på 48 miljoner = 3,5 ggr pengarna

2023-02-24 09:20

Glömdes bort av myndigheten – nu gör Christoffer succé på Ikea | Tidningen Närkeväst

DEN SVENSKA ARBETSMARKNADEN

Glömdes bort av myndigheten – nu gör Christoffer succé på Ikea

Att Christoffer Lärka skulle få jobb över huvudet var inte självklart. Han satt hemma, hade social ångest, saknade arbetslivserfarenhet och glömdes bort av Arbetsförmedlingen. Men tack vare ett unikt samarbete mellan företaget Conexi och möbeljätten Ikea tog livet en annan vändning. "Det hade jag inte kunnat föreställa mig," säger han till TN.

Det är svårt att tro att 24-åriga Christoffer Lärka för mindre än två år sedan var en hemmaöversattare, i stort sett isolerad från allt socialt liv och definitivt isolerad från arbetslivet. När TN träffar honom på arbetsplatsen på Ikea i Uppsala är det en engagerad, rolig, pliktrogen och kunnig person som möter oss. Han har valt att berätta om sin resa.

- Jag var arbetslös och hade ingen arbetslivserfarenhet, berättar Christoffer Lärka.

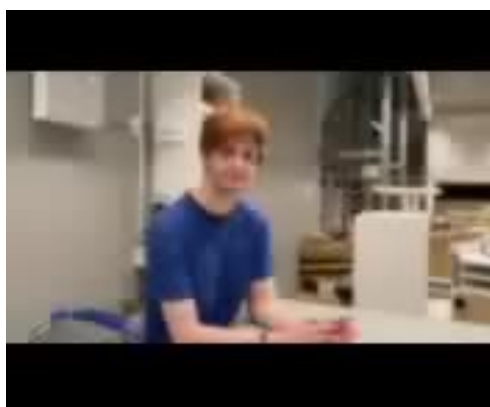
Han hade en ADD-diagnos och har läst biologi och molekylärbioologi, men kände inte riktigt att han fixade högskolestudierna och hoppade av efter två år. Så i ett par års tid hade Christoffer Lärka ingen sysselsättning alls. Och sedan fick han en ny diagnos.

- Jag fick en autismdiagnos, eftersom de inte ger aspergerdiagnoser längre. Det är ju ett spektrum.

- Det var en lättnad. Man får ju tillgång till mycket mer stöd när man får en diagnos, så jag fick reda på vart jag skulle vända mig. Jag var jugsanka instängd.

<https://www.tn.se/arbetsmarknad/2023/glomdes-bort-av-myndigheten-nu-gor-christoffer-succa-pa-ikea/>

1/10

Sammanfattning

- För många personer som står långt utanför arbetsmarknaden räcker inte dagens lösningar och system.
- Oftast erbjuds personer som har dokumenterat svårt med sociala sammanhang, förändringar och med extra stort behov av tydlighet och förutsebarhet platser i rullande sexmånaders insatser.
- Ett bättre sätt vore att ge alla människor med dokumenterat behov av kvalificerat arbetsstöd en individuell rätt som följer personen genom arbetslivet. Då kan personen, och dennes arbetstödjare tillsammans med arbetsgivaren skapa en långsiktigt fungerande situation som gynnar alla parter och samhället i stort!

Avslutning

Funktionsrätt Västmanland
Hörntorpsvägen 4, Ingång 25
724 71 Västerås
021-35 30 70

magnus@funktionsrattvastmanland.se
www.funktionsrattvastmanland.se

Funktionsrätt Västmanland 36 föreningar i samverkan